

De invloed van de IFRS op de fiscaliteit

Inleiding

Sinds 1 januari 2005 dienen binnen de Europese Unie (EU) gevestigde vennootschappen die aan een EU-effectenbeurs zijn genoteerd de International Financial Reporting Standards (IFRS) toe te passen op de geconsolideerde jaarrekening. Deze verplichting bestaat voor boekjaren die aanvangen op 1 januari 2005 of later. De verplichting tot toepassing van de IFRS is afkomstig van Verordening (EG) nr. 1606/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 19 juli 2002 betreffende de toepassing van internationale standaarden voor jaarrekeningen (hierna: de Verordening).¹ De Verordening geeft lidstaten van de EU de bevoegdheid de IFRS ook toe te laten als standaard voor de enkelvoudige jaarrekening. Tevens hebben lidstaten de bevoegdheid de IFRS te laten toepassen door een grotere kring van vennootschappen. Nederland heeft van beide bevoegdheden gebruik gemaakt. Als gevolg hebben alle Nederlandse vennootschappen die geen effecten hebben genoteerd aan een EU-beurs, de mogelijkheid om, op facultatieve basis, de IFRS als verslaggevingsstandaard te hanteren. Voor de duidelijkheid: de verplichte IFRS-toepassing treft niet alleen vennootschappen waarvan aandelen zijn genoteerd aan een EU-beurs. Ook vennootschappen die andersoortige effecten – zoals obligaties – hebben genoteerd, vallen in beginsel onder de betreffende verplichting.

De IFRS

De IFRS zijn de opvolgers van de International Accounting Standards (IAS). De term IAS is per 1 januari 2001 geschiedenis geworden voor nieuwe standaarden toen de International Accounting Standards Committee werd omgedoopt in de International Accounting Standards Board (IASB). De 'oude' standaarden zijn IAS blijven heten, zodat deze term nog wel enige malen wordt gehanteerd in deze bijdrage. Deze IASB heeft in de periode tussen juni 2003 en april 2004 een waar huzarenstuk geleverd door meer dan tweeduizend pagina's regelgeving te ontwikkelen. Een van de belangrijkste redenen waarom de ontwikkeling van de IFRS werd versneld, waren de boekhoudschandalen bij Worldcom, Enron en andere bedrijven; voor het behouden of weer verkrijgen van vertrouwen bij het publiek in beursgenoteerde vennootschappen was het noodzakelijk geworden dat onder andere de externe verslaggeving sterk verbeterd werd. De IFRS, die zijn opgenomen in de Verordening, zijn geen statische regels. De IFRS dienen altijd in combinatie met de officiële interpretaties van het International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC) te worden gelezen. Ten slotte is van belang dat de IFRS niet slechts binnen de EU worden gehanteerd. De IFRS zijn ook de standaard in landen als Australië, Nieuw-Zeeland en Rusland.

1. PbEG 2002, L 243.

Hoewel de Verordening directe werking heeft en beursfondsen rechtstreeks bindt, was het wel noodzakelijk dat het Nederlandse Burgerlijk Wetboek (BW) op een aantal punten werd aangepast. Deze aanpassingen waren met name nodig om de onverplichte regelingen – zoals het toepassen van IFRS op de enkelvoudige jaarrekening – mogelijk te maken. Op basis van het Wetsvoorstel uitvoering IAS-Verordening, IAS 39-richtlijn en moderniseringsrichtlijn zal Boek 2 titel 9 BW worden aangepast.² De belangrijkste aanpassing betreft de implementatie van de eerdergenoemde Nederlandse keuzes om de IFRS ook als standaard goed te keuren voor niet-beursgenoteerde vennootschappen en voor de enkelvoudige jaarrekening. Een andere in het oog springende regeling (aanpassing van art. 2:362 BW) is dat het wel toegestaan is dat een vennootschap de IFRS toepast op de geconsolideerde jaarrekening en niet op de enkelvoudige jaarrekening, maar dat een omgekeerde toepassing (de IFRS wel op enkelvoudige en niet op geconsolideerde jaarrekening) niet mag. Het is niet zo dat wanneer de IFRS worden toegepast, de bepalingen van Boek 2 titel 9 BW geen belang meer vertegenwoordigen. Naast de expliciete verslaggevingsstandaarden van Boek 2 titel 9 BW zijn immers de 'formele' bepalingen nog steeds relevant. Hierbij kan worden gedacht aan de regels ter zake van het accountantsonderzoek en de publicatieverplichtingen.

In de civieljuridische vakliteratuur is veel aandacht besteed aan de IFRS en aan het Wetsvoorstel uitvoering IAS-Verordening, IAS 39-richtlijn en moderniseringsrichtlijn in het bijzonder.³ Deze vakliteratuur betrof met name de techniek van de wijzigingen in het BW en de verhouding tussen de IFRS en het BW. In de fiscale vakliteratuur is tot op heden niet veel aandacht besteed aan de invoering van de IFRS.⁴ Echter, in de fiscale praktijk is het duidelijk dat de IFRS een belangrijk aandachtspunt is. Zo heeft de Vereniging voor Belastingwetenschap eind 2004 een vergadering aan de IFRS gewijd en worden verschillende seminars over de fiscale implicaties van de IFRS gehouden.⁵ In het navolgende zal de invloed van de IFRS op de fiscaliteit in het algemeen – en de Nederlandse fiscaliteit in het bijzonder – worden beschreven. Eerst zal echter kort het verschil tussen de huidige Nederlandse verslaggevingsregels (*Dutch general accepted accounting principles* of 'Dutch GAAP') en de IFRS worden aangegeven. Een goed elementair begrip van dit verschil is noodzakelijk om de invloed van de IFRS op de fiscaliteit te kunnen bevatten.

2. Wetsvoorstel 29 737.

3. Met name in het bijzondere nummer van *Ondernemingsrecht*, 2004-16, is een groot aantal lezenswaardige artikelen opgenomen, zoals H. Beckmann, Wetsvoorstel uitvoering IAS-verordening, IAS 39-richtlijn en Moderniseringsrichtlijn (jaarrekening en jaarverslag) en P.N. Ploeger, Algemene bepalingen toepasselijk op de IFRS-wetgeving.

4. Zie onder andere G.W.J.M. Kampschoër, IFRS en de verhouding tot het Nederlandse fiscale winstbegrip, *Weekblad Fiscaal Recht* 2004, p. 1228-1232.

5. Het onderwerp van de vergadering van de Vereniging voor Belastingwetenschap die werd gehouden op 16 december 2004, was 'De toekomst van goed koopmansgebruik na de invoering van IFRS in 2005'.

Algemeen

Regelmatig duikt de volgende titel op van beschouwingen over dit onderwerp: *IFRS: its the end of the world as we know it*. Het spreekt voor zich dat deze stelling een hyperbool is. Echter, een grote kern van waarheid bevat de stelling wel. Hierna zal blijken waarom.

Ten behoeve van dit artikel wordt een onderscheid gemaakt tussen de formele IFRS-bepalingen – zoals de verplichting tot het openbaar maken van fiscale informatie in de jaarstukken (*disclosure*) – en de materiële IFRS-bepalingen. Ten aanzien van de materiële IFRS-bepalingen is het belangrijkste verschil tussen de IFRS en de ‘oude’ standaarden, zoals Dutch GAAP, de wijze waarop bezittingen en schulden worden gewaardeerd. Waar de Dutch GAAP een mengeling kennen van waardering op historische waarde en waarden op actuele waarde, tenderen de IFRS veel meer naar het waarden op actuele waarde (*fair value accounting*). Deze tendens is goed te begrijpen wanneer de ratio van een jaarverslag en de reden voor het versneld invoeren van de IFRS in het achterhoofd worden gehouden. De ratio van een jaarverslag is tweeledig. Ten eerste dient het jaarverslag aan personen die een belang hebben bij de vennootschap (zoals werknemers, aandeelhouders, obligatiehouders), informatie te verschaffen over het vermogen van de vennootschappen. Ten tweede dient het jaarverslag ertoe aan die personen informatie te verschaffen over het resultaat van de vennootschap. Teneinde een zo goed mogelijk beeld te geven van het vermogen en het resultaat van een vennootschap (in IFRS-termen een *true and fair view*) heeft men ervoor gekozen om aan te sluiten bij de actuele waarde van bezittingen en schulden en de mutaties in die bezittingen en schulden via de resultatenrekening te boeken. Het probleem van deze zuivere vermogensberekening is dat zowel gerealiseerde als ongerealiseerde winsten en verliezen in de berekening worden meegenomen. Met name het in aanmerking nemen van ongerealiseerde winsten zal kunnen veroorzaken dat belanghebbenden – waaronder de vennootschap zelf – zich rijker rekenen dan ze in werkelijkheid zijn. Indien echter gekozen wordt voor een zuivere resultaatsberekening, waarbij bezittingen en schulden op kostprijs worden gewaardeerd of – indien lager respectievelijk hoger dan kostprijs – op actuele waarde, zal het inzicht van de belanghebbende bij de vennootschap ook niet geholpen zijn. De jaarstukken zullen ook dan een vertekend beeld laten zien.

Zoals hiervoor is aangegeven, tenderen de IFRS naar de zuivere vermogensberekening. De actuele waarde van activa en passiva zal een grotere rol gaan spelen in de jaarstukken. Zo moeten derivaten in beginsel op actuele waarde worden gewaardeerd en dient jaarlijks te worden getest of geactiveerde goodwill nog wel de waarde heeft waarvoor de goodwill in de voorgaande balans was opgenomen (*impairment test*). Een ander veelbesproken onderwerp is de kwalificatie van eigen-vermogen-instrumenten waarbij de vennootschap verplichtingen heeft tot dividend- en/of ‘hoofdsom’-betaling in *financial liabilities* in de IFRS-jaarrekening. Met name door deze waardering zijn verschillen-

de beursfondsen in het recente verleden overgegaan tot het inkopen of omzetten in gewone aandelen van cumulatief preferente aandelen. Een gevolg van deze aanpassingen – die al tot vele krantenkoppen hebben geleid – is dat het eigen vermogen en het resultaat van de betreffende vennootschappen in de geconsolideerde balans meer volatiel zullen worden dan onder de Dutch GAAP.⁶ In de praktijk wordt met name deze volatiliteit door beursfondsen als een nadeel van de IFRS ervaren.

Fiscaliteit

Voor fiscale doeleinden wordt voor het bepalen van de jaarwinst aangesloten bij een wijze van winstbepaling die geheel autonoom is. Artikel 3.25 van de Wet op de inkomstenbelasting 2001 (Wet IB 2001), waarin de winstbepaling voor de inkomstenbelasting en voor de vennootschapsbelasting wordt bepaald, zegt het zo: ‘De in een kalenderjaar genoten winst wordt bepaald volgens goed koopmansgebruik, met inachtneming van een bestendige gedragslijn die onafhankelijk is van de vermoedelijke uitkomst.’ Met name het begrip ‘goed koopmansgebruik’ is in het kader van dit artikel van belang. Goed koopmansgebruik is niet altijd (maar in de praktijk eigenlijk altijd niet) gelijk aan de standaarden op basis waarvan vennootschappen hun publieke jaarstukken opmaken. Goed koopmansgebruik is een organisch begrip, niet uitgekristalliseerd in een wet, maar enkel gevormd door praktijk en rechtspraak. De constatering dat in Nederland de fiscale winst op een autonome basis wordt bepaald, maakt het mogelijk om de geconsolideerde jaarrekening en de enkelvoudige balans op basis van de IFRS op te maken, zonder dat dit gevolgen heeft voor de bepaling van de Nederlandse fiscale winst. In landen als Duitsland, Frankrijk en ook het Verenigd Koninkrijk is dit anders. In die landen geldt namelijk dat de commerciële jaarrekening maatgevend is voor de fiscale winstbepaling. In Duitsland staat dit bekend als de *Massgeblichkeit* en in Frankrijk als de *l’unicité*.

In het voorgaande kwamen twee wijzen van winstbepaling aan bod: de zuivere vermogensberekening en de zuivere resultaatsberekening. Waar de IFRS tenderen naar de zuivere vermogensberekening, is de Nederlandse fiscale winstbepaling – en dus het goed koopmansgebruik – met name gebaseerd op de zuivere resultaatsberekening. Immers, indien de fiscale winstbepaling op basis van de zuivere vermogensberekening zou plaatsvinden, zou het geregeld voorkomen dat een vennootschap belasting dient te betalen over winst die niet gerealiseerd is en voor welke belasting geen liquide middelen beschikbaar zijn. Mede daarom spelen in de fiscale winstberekening het voorzichtigheidsbeginsel en het realisatiebeginsel een belangrijke rol.

Op basis van het voorgaande kan worden geconcludeerd dat de winstbepaling op basis van de IFRS niet één op één

6. Zie bijvoorbeeld *Earnings turnabout at Vodafone after switch in reporting*, Financial Times, 21 januari 2005, waaruit blijkt dat het resultaat van Vodafone Plc over boekjaar 1 april 2003-31 maart 2004 onder UK GAAP een verlies van GBP 4,8 miljard zou zijn, maar onder IFRS een winst van GBP 9,6 miljard.

zijn weerslag zal vinden in de fiscale winstbepaling. Het goed koopmansgebruik is immers, zoals gezegd, een autonoom begrip. Daarnaast is vanzelfsprekend van belang dat zolang Nederlandse vennootschappen de IFRS niet toepassen op de enkelvoudige jaarrekening, de IFRS in het geheel geen invloed zouden kunnen hebben, aangezien de fiscale winstbepaling wordt gebaseerd op de enkelvoudige balans. Let wel, dit geldt ook voor vennootschappen die in een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting zijn opgenomen. Echter, de invloed van de IFRS op de fiscaliteit kan toch groter zijn dan zich op het eerste gezicht laat aanzien.

Verschillende invloeden van de IFRS

Het is mogelijk twee soorten invloed van de IFRS op de (Nederlandse) fiscaliteit te onderscheiden: enerzijds de directe invloed en anderzijds de indirecte invloed. De directe invloed van de IFRS op de fiscaliteit betreft de omstandigheid dat de fiscale wetgeving direct naar bepalingen in het jaarrekeningenrecht verwijst waarop de IFRS invloed (kunnen) uitoefenen. De indirecte invloed betreft de wijze waarop de IFRS de invulling van goed koopmansgebruik kunnen gaan wijzigen. Naast de directe en indirecte invloed is ook de manier waarop de IFRS de fiscale praktijk van met name bedrijfsfiscalisten beïnvloeden, van belang. In dat kader kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de verplichting tot openbaarmaking van fiscale zaken, de invloed die de IFRS op de effectieve belastingdruk kunnen hebben, en het management van de fiscale balansposten. Hierna zullen eerst de indirecte invloed en de directe invloed worden besproken. Ten slotte zal de invloed op de fiscale *compliance*-praktijk kort worden behandeld.

Indirecte invloed IFRS

De Nederlandse fiscale winstbepaling is gebaseerd op het goed koopmansgebruik. Het goed koopmansgebruik wordt, zoals hiervoor al is gesteld, ingevuld door praktijk en rechtspraak. Wanneer aangenomen kan worden dat de IFRS de *state of the art* vertegenwoordigen van de wijze waarop over vermogens- en winstbepaling wordt gedacht, is het een kleine stap om te concluderen dat ook de invulling van het goed koopmansgebruik niet om de IFRS heen kan. Zowel praktijk als Hoge Raad zal naar waarschijnlijkheid onderdelen van de IFRS als goed koopmansgebruik gaan aanmerken of huidige onderdelen van goed koopmansgebruik interpreteren op basis van principes die aan de IFRS ten grondslag liggen. Het is echter de vraag welke onderdelen van de IFRS hiervoor geschikt zijn. Immers, de IFRS hebben een ander doel dan het bepalen van een adequate fiscale winst. Een voorbeeld van een onderdeel van de IFRS dat op korte termijn een indirecte invloed kan hebben op de Nederlandse fiscaliteit, zijn de strenge voorwaarden die gelden voor het koppelen van financiële derivaten aan de activa waarop zij betrekking hebben (*hedge accounting*).

Directe invloed IFRS

In de Nederlandse vennootschapsbelastingwetgeving wordt niet rechtstreeks verwezen naar de IFRS of Boek 2 titel 9 BW.

Er zijn echter wel fiscale wetsbepalingen waarin consolidatie en de geconsolideerde jaarrekening een rol spelen. In de praktijk genoemde voorbeelden zijn artikel 10d en artikel 13d van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 (Wet Vpb 1969).

Artikel 13d Wet Vpb 1969 geeft de regels voor het nemen van liquidatieverlies op deelnemingen waarop de deelnemingsvrijstelling van artikel 13 Wet Vpb 1969 van toepassing is. In het kort geldt dat het geconsolideerde resultaat van belang is voor de hoogte van het verlies dat in aanmerking mag worden genomen. Indien de geconsolideerde jaarrekening op basis van IFRS wordt opgesteld, kan er dus sprake zijn van een geconsolideerd resultaat dat afwijkt van het resultaat op basis van Dutch GAAP, en dus ook van een afwijkend fiscaal resultaat.

Artikel 10d Wet Vpb bevat de beruchte *thin capitalisation*-bepaling die naar aanleiding van de overwinning van de belastingbetaler in de Bosal-zaak is ingevoerd.⁷ Op basis van deze *thin capitalisation*-bepaling wordt aftrek van rente die wordt betaald aan verbonden personen, geheel of ten dele uitgesloten indien het lichaam dat de rente betaalt excessief met vreemd vermogen is gefinancierd. Omdat de betreffende bepaling bedoeld is om uitholling van de Nederlandse belastinggrondslag te voorkomen, bepaalde de wetgever dat artikel 10d Wet Vpb 1969 enkel van toepassing is op vennootschappen die onderdeel uitmaken van een groep in de zin van artikel 2:24b BW.

De wetgever heeft in de wetgeschiedenis bij artikel 10d Vpb 1969 aangegeven voor het toepassingsbereik aan te willen sluiten bij het groepsbegrip van artikel 2:24b BW. De grondslag hiervoor is onder andere dat het groepsbegrip van artikel 2:24b BW ook bepalend is voor de consolidatieregels in het BW. Het belang van deze consolidatieregels is dat voor het vaststellen of een vennootschap excessief gefinancierd is met vreemd vermogen, onder andere wordt aangesloten bij een groepsratio. De groepsratio functioneert als valschermscherm indien niet wordt voldaan aan de standaardratio van maximaal 3 (fiscaal) vreemd vermogen tegen 1 (fiscaal) eigen vermogen. Deze ratio wordt in beginsel bepaald aan de hand van de geconsolideerde jaarrekening van de groep, als bedoeld in artikel 2:24b BW. En dat is nu net waar de schoen zou kunnen gaan wringen. Het is namelijk mogelijk dat op basis van de IFRS vennootschappen in de geconsolideerde jaarrekening worden opgenomen die voorheen niet in de geconsolideerde jaarrekening werden opgenomen. In IAS 27 is namelijk het 'inhoud boven vorm'-concept verder ontwikkeld dan in het verleden. Daar waar artikel 2:24b BW een vennootschap als groepsvennootschap kwalificeert indien deze vennootschap economisch en organisatorisch verweven is met een andere vennootschap – er is sprake van *control* – geldt onder IAS 27 dat een vennootschap ook tot de kring van te consolideren vennootschappen kan behoren indien een andere vennootschap een *power to control* heeft, maar (nog) niet daadwerkelijk gebruikmaakt van de *control*. IAS 27 stelt namelijk dat voor

7. HvJ EG 18 september 2003, C-168/01.

consolidatie afdoende is de *'power to govern the financial and operating policies of an enterprise so as to obtain benefits from its activities'*. Dit gaat zover, dat sommige *stand-alone* Special Purpose Vehicles en vennootschappen waarvan een andere vennootschap de meerderheid van aandelen kan verkrijgen door uitoefening van een optie of een conversierecht, als groepsvennootschap worden aangemerkt. Het is echter de vraag of zonder aanpassing van de fiscale wetgeving (art. 10d Wet Vpb 1969) of het civiele recht (art. 2:24b BW) de kring van vennootschappen die door de *thin capitalisation*-wetgeving wordt beïnvloed, groter zal worden.

De invloed van de IFRS op artikel 10d Wet Vpb 1969 is echter niet enkel dat de kring van vennootschappen die met artikel 10d Wet Vpb 1969 worden geconfronteerd, kan worden vergroot. Tevens zal een groep die de geconsolideerde jaarrekening op basis van de IFRS opmaakt en deze jaarrekening gebruikt voor het bepalen van de groepsratio, naar waarschijnlijkheid een fiscaal resultaat realiseren dat afwijkt van het resultaat wanneer de Dutch GAAP zouden zijn gehanteerd, aangezien door het verschil in waardering en dus in de verhouding eigen vermogen – vreemd vermogen relatief hogere of lagere bedragen aan rente in aftrek worden toegelaten. In de transactiepraktijk is dit laatste een aandachtspunt dat bij een fiscale due diligence onderwerp zou dienen te zijn, aangezien dit invloed kan hebben op het 'financieel model': wat is de invloed van de consolidatie van de te kopen vennootschap of groep op de renteaftrek van de groep als geheel?

Naast de invloed van de IFRS op de hiervoor besproken artikelen 10d en 13d Wet Vpb kan ook de vraag worden gesteld welke invloed de IFRS hebben op concepten als 'deelnemen aan leiding en toezicht' in artikel 8b Wet Vpb 1969, dat het zakelijkheidsvereiste geeft voor intragroeptransacties, en 'belang' in artikel 10a lid 4 Wet Vpb 1969, waar het belangrijke begrip 'verbonden lichaam' wordt gedefinieerd. Aangezien deze concepten 'soft' zijn, kan geen absoluut antwoord worden gegeven op de vraag wat de invloed zal zijn. De toekomstige praktijk zal het leren.

Openbaarmaking en effectief belastingtarief

In het voorgaande is met name de invloed van de IFRS op het belastingbedrag besproken. In het kort kan worden geconcludeerd dat die invloed vooralsnog niet groot is. Voor bedrijfsfiscalisten, en dus ook voor hun fiscale adviseurs, zijn echter meer zaken van belang dan enkel het belastingbedrag. Twee aandachtspunten worden hierna kort behandeld: de *disclosure* van fiscale zaken en het effectief belastingtarief.

Op basis van het inzichtvereiste waarop het Nederlandse jaarrekeningrecht is gebaseerd, dient een jaarrekening inzicht te geven in de financiële positie van een vennootschap. Dit inzicht wordt niet enkel door de balans en de resultatenrekening gegeven, maar ook door de toelichting hierop. De fiscale toelichting in de jaarrekening is veelal niet erg uitgebreid. Op basis van de IFRS zullen vennootschappen in hun geconsolideerde jaarrekening meer openheid dienen te geven over de fiscale positie. Met name belastingrisico's dienen, als deze ook maar enigszins aan de

horizon zichtbaar zijn, in de toelichting op de jaarrekening te worden opgenomen. Fiscale verplichtingen die al enigszins zeker zijn, moeten in de balans en resultatenrekening zelf worden opgenomen. Fiscale bezittingen, zoals mogelijke toekomstige verliesverrekening, mogen pas in de jaarrekening worden opgenomen wanneer er een bepaalde mate van zekerheid is dat die bezittingen ook daadwerkelijk aanwezig zijn. Het is duidelijk dat de IFRS strenge toetsen aanlegt ten aanzien van de openbaarmaking van fiscale bezittingen en schulden. De bedrijfsfiscalist zal goed dienen na te gaan of er belastingrisico's zijn die in de jaarrekening moeten worden opgenomen en of de fiscale bezittingen wel kunnen worden gerealiseerd. Met name ter zake van de belastingrisico's kan het voorkomen dat bepaalde innovatieve fiscale structuren in de jaarrekening moeten worden geopenbaard.

Naast de disclosure van fiscale zaken is een belangrijk fiscaal aandachtspunt het effectief belastingtarief van een vennootschap. Het effectief belastingtarief kan worden gedefinieerd als de (latente) belastinglast/het commerciële resultaat maal honderd procent. Het effectief belastingtarief wijkt bijna altijd af van het vigerende belastingtarief. Deze afwijking kan vele redenen hebben, zoals specifieke fiscale vrijstellingen, buitenlandse belastingtarieven en afwijkingen in fiscale en commerciële afschrijving.

Een voorbeeld moge dit verduidelijken: het totale belastingbedrag dat vennootschap X in 2004 dient te betalen, bedraagt € 100. Het commerciële resultaat van vennootschap X (moedermaatschappij van een groep) op basis van Dutch GAAP bedraagt in 2004 € 350. Het effectief belastingtarief is in dat geval circa 28,6%. Indien deze vennootschap X het commerciële resultaat op basis van IFRS bepaalt, kan het zijn dat het commerciële resultaat lager uitvalt: bijvoorbeeld € 250. Als gevolg daarvan stijgt het effectief belastingtarief dramatisch tot 40%. De reden waarom het IFRS-resultaat lager uitvalt, kan bijvoorbeeld het gevolg zijn van de herkwalificatie van eigen vermogen onder Dutch GAAP in schuld onder IFRS (dus commerciële renteaftrek die fiscaal niet gevolgd wordt) of door een kostenpost voor werknemersopties die fiscaal niet gevolgd mag worden.

Op basis van IAS 12 dient een vennootschap in de geconsolideerde jaarrekening een herleiding te geven van het tarief dat geldt in het land van vestiging van de moedermaatschappij van de groep en het effectief belastingtarief. Als alternatief kan ook een reconciliatie van de belastingbedragen worden gegeven. In het voorbeeld waarbij de groep een resultaat behaalt van € 250, zou dit betekenen dat een herleiding gemaakt dient te worden tussen 31,5% en 40%. Uit de herleiding dient te blijken waarom de tarieven afwijken.

Het effectief belastingtarief is een belangrijke parameter voor bijvoorbeeld beursanalisten en voor de *in-house* fiscale afdeling. Door de invoering van de IFRS kan het effectief belastingtarief veel meer volatiel worden. Die volatilititeit is echter gebaseerd op een wijziging van de verslaggevingsstandaard en niet op minder adequate fiscale planning.

*Mr. G.J.W. Kinnegim
Allen & Overy*